

«Каралды»
Хаттама
№1
ӘБЖ:
Еркеева А

«Келісілді»
ДОДЖО
А.Асилбекова

«9» тамыз 2023 жыл

№19 Б.Майлин ЖОМ

**ӨМІР ҚАУПСІЗДІК НЕГІЗДЕРІ
КҮНТІЗБЕЛК – ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР**

Дене шынықтыру пәні

Дене шынықтыру мұғалімі: А.Еркеева

2023-2024 оку жылы

Түсінік хат

Өмір қауіпсіздігі негіздері, ережелерінің мақсаты: - өмір сұрудің қауіпсіз және көтерсіз сағдайын құру үшін;

жүйенің қызмет көрсету объектісін ескеріп, жаңа техника мен технология үрдестерін қазіргі аманғы экологиялық талаптарға сай жоспарлау;

түрліндар мен өндіріс қызметкерлік, ауылшаруашылық объектісін төтенше жағдай кезінде шпаттар, стихиалық көтерлер және оларды залалсыздандыру кезіндегі жоспарлау мен сауатты шешім кабылдау үшін қажет. "Өмір қауіпсіздігі" - адамның төтенше жағдай кезіндегі өмір сұру ортасы мен қауіпсіз карым-катьнасының, шаруашылық объектілерінің тұракты жұмыс істеу әдістерін, табиги және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды ескерту мен салдарын жою және осы замашты закымдау, куралдарының колданылуы маселелерін зерттейді.

Бұл жұмыста мынадай мәселелердің жәй-күйі мен жағымсыз факторлары қаралады:

тіршілік ортасының жәй-күйі мен жағымсыз факторлары

- адамның тіршілік ортасымен карым-катьнасының қауіпсіздігін қамсыздандыру принциптері, физиология негіздері және оның қызметінің қолайлы жағдайлары;

- жаракаттауши, залалды және закымдағыш факторлардың адамга әсерінің анатомиялық-физиологиялық факторлары, оларды біргейлестіру принциптері, техникалық куралдар мен техникалық процесстердің қауіпсіздігін арттыру;

- шаруашылық объектілерінің төтенше жағдайдагы жұмыс істеу турақтылығын зерттеу әдістері; - ТЖ мөн оның салдарын болжау;

- Төтенше жағдайда халық пен шаруашылық объектілерінің өндірістік қызметкерлерін қорғау және ТЖ салдарын жою жениндегі шараларды әзірлеу;

- Тіршілік қауіпсіздігінің нормативтік - техникалық және үйымдық негіздері.

Өмірден қымбат еш "нәрсе" жок, өйткені "өмірде" бәрі "бар". Қайрағы "заманда" өмір ең қымбат байлық болып келеді. Адамның ең негізгі мақсаты ол - өмірді сактап қалу, өйткені ол құнсыз. Адам осы өмірдегі өмір сұру магынасын іздейді, жоспар құрайды, сол жоспарларды іске асыру үшін жасайды және үренеді. Көбінесе жағдайларда өз өмірін сактап қалу және өз жақындарының өмірін сактап қалу үшін қарапайым ережелерді білуіне байланысты болады. Мысалы: алғашқы медициналық көмек төтенше жағдайлар кезінде. Өмір қауіпсіздік негіздерін ӘР ҚАЙСЫСЫ білу керек және де әр кайсысы түсініп отыру керек, өз уақытында бәрін дұрыс жасаудың біздің денсаулығымызға және әзіміздің өмірімізге, балаларымызға қаншалықты маңызды екенін білу керек. Қай жерде сіз болсаныз, жалғыз, достарымен, отбасымен, жолда жұмыска бара жатқанда, демалыста немесе үйде, әрқашанда есінізде сактаныз, өмірде көптеген жағдайлар болады. Олар әдептегідей әр-түрлі жағдайларға әкеліп соктырады. Сендер бұнай жағдаймен кездессөз сабырлық сактау керек - сіздің оған жасаган кемегініз оның өмірін сактап қалуына мүмкіндік жасайды. Сол себептен бұны білу және оны дұрыс колдану біздің міндеттіміз.

Өмір каяпсіздігінің негіздері (ӨКН)

9 сынып

Сабак №	Тақырыптар	Сағат саны
1	Радиоактивтік заттардың қалдықтарынан туындастырылған апаттар	1 4.09
2	Радиоактивтік заттардың қалдықтарынан туындастырылған апаттар	1 18.09
3	Радиоактивтік заттардың қалдықтарынан туындастырылған апаттар	1 2.10
4	Өндірістік апаттар және зілзальы апаттар	1 9.10
5	Әсері мұқты улы заттардың қалдықтарынан туындастырылған апаттар	1 23.10
6	Әсері мұқсты улы заттардың қалдықтарынан туындастырылған апаттар	1 6.11
7	Жаппай жаракат алу және басқа да келенсіз жағдайларда алғашқы медициналық көмек	1 20.11
8	Гидродинамикалық апаттар	1 4.12
9	Жаппай жаракат алу кезіндегі алғашқы медициналық көмек	1 18.12
10	Жара мен жаракат алу және басқа да келенсіз жағдайларда алғашқы медициналық көмек	1 1.01
11	Табиги апаттар	1 15.01
12	Күн күркіреу	1 5.02
13	Жара мен жаракат алу жағдайларында алғашқы медициналық көмек көрсету	1 19.02
14	Денсаулық және салауатты өмір салты туралы жалпы түсінік	1 11.03
15	Денсаулық және салауатты өмір салты туралы жалпы түсінік	1 8.04

«Қаралды»
Хаттама
№1
ӘБЖ: *А.Еркеева*
Еркеева А

«Келісілді»
ДОДКО
А.Асилбекова *А.С.К.*
«3/» тамыз 2024 жыл

«Бекітемін»
Педагогикалық кенес
шешімімен мектеп
директоры:
К.Оралова *К.О.*
«3/» тамыз 2024 жыл

№19 Б.Майлин ЖОМ

ӨМІР ҚАУПСІЗДІК НЕГІЗДЕРІ КҮНТІЗБЕЛК – ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

Дене шынықтыру пәні

Дене шынықтыру мұғалімі: *А.Еркеева* А.Еркеева

2024-2025 оку жылы

Түсінік хат

Өмір қауіпсіздігі негіздері, ережелерінің мақсаты : - өмір сүрудің қауіпсіз және қатерсіз жағдайын күру үшін;

- жүйенің қызмет көрсету объектісін ескеріп, жаңа техника мен технология үрдестерін қазіргі заманғы экологиялық талаптарға сай жоспарлау;

- тұрғындар мен өндіріс қызметкерлік, ауылшаруашылық объектісін төтенше жағдай кезінде апаптар, стихиалық қатерлер және оларды залалсыздандыру кезіндегі жоспарлау мен сауатты шешім қабылдау үшін қажет. "Өмір қауіпсіздігі" - адамның төтенше жағдай кезіндегі өмір сүру ортасы мен қауіпсіз қарым-қатынасының, шаруашылық объектілерінің тұрақты жұмыс істеу әдістерін, табиги және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды ескерту мен салдарын жою және осы заманғы закымдау құралдарының колданылуы мәселелерін зерттейді.

Бұл жұмыста мынадай мәселелердің жәй-күйі мен жағымсыз факторлары қаралады:

тіршілік ортасының жәй-күйі мен жағымсыз факторлары

- адамның тіршілік ортасымен қарым-қатынасының қауіпсіздігін қамсыздандыру принциптері, физиология негіздері және оның қызметтінің қолайлы жағдайлары;

- жарақаттаушы, залалды және закымдағыш факторлардың адамга әсерінің анатомиялық-физиологиялық факторлары, оларды біргейлестіру принциптері, техникалық құралдар мен техникалық процесстердің қауіпсіздігін арттыру;

- шаруашылық объектілерінің төтенше жағдайдагы жұмыс істеу тұрақтылығын зерттеу әдістері;

- ТЖ мән оның салдарын болжau;

- Төтенше жағдайда халық пен шаруашылық объектілерінің өндірістік қызметкерлерін қорғау және ТЖ салдарын жою жөніндегі шараларды зертлеу;

- Тіршілік қауіпсіздігінің нормативтік - техникалық және үйімдік негіздері.

Өмірден қымбат еш нәрсе жоқ, ейткені өмірде бәрі бар. Қазіргі заманда өмір ең қымбат байлық болып келеді. Адамның ең негізгі мақсаты ол - өмірді сақтап қалу, ейткені ол құнсыз. Адам осы өмірдегі өмір сүру мағынасын іздейді, жоспар қурайды, сол жоспарларды іске асыру үшін жасайды және үрненеді. Көбінесе жағдайларда ез өмірін сақтап қалу және ез жақындарының өмірін сақтап қалу үшін қарапайым ережелерді білгіне байланысты болады. Мысалы: алғашқы медициналық кемек төтенше жағдайлар кезінде. Өмір қауіпсіздік негіздерін ӘР ҚАЙСЫСЫ білу керек және де әр қайсысы түсініп отыру керек, ез уақытында бәрін дұрыс жасаудың біздін деңсаулығымызға және езіміздің өмірімізге, балаларымызға қаншалықты маңызды екенін білу керек. Қай жерде сіз болсаныз, жалғыз, достарымен, отбасымен, жолда жұмысқа бара жатканда, демалыста немесе үйде, әрқашанда есінізде сақтаныз, өмірде көптеген жағдайлар болады. Олар әдеттегідей әр-түрлі жағдайларға әкеліп соктырады. Сендер бұндай жағдаймен кездесеніз сабырлық сақтау керек – сіздің оған жасаган көмегіңіз оның өмірін сақтап қалуына мүмкіндік жасайды. Сол себептен бұны білу және оны дұрыс қолдану біздің міндетіміз.

Өмір қауіпсіздігінің негіздері (ӨҚН)
8 сынып

Сабак №	Тақырыптар	Сағат саны
1	Табиат апаты /дауылдар мен қатты жәлдер/	1 21.09
2	Табиат апаты /дауыл/	1 16.09
3	Табиат апаты /жер сілкінісі/	1 4.10.
4	Табиат апаты/жанартаудың қайнауы/	1 21.10
5	Жара мен жаракат алу және басқа да келеңсіз жағдайларда алғашқы медициналық көмек корсету	1 11.11
6	Жара мен жаракат алу және басқа да келеңсіз жағдайларда алғашқы медициналық көмек корсету	1 25.11
7	ӨҚН. Жара мен жаракат алу және басқа да келеңсіз жағдайларда алғашқы медициналық көмек корсету	1 16.12
8	Жүкпалы аурулардың алдын алу	1 23.12
9	Жүкпалы аурулардың алдын алу	1 18.01
10	Сіздің үйіңіз /үйдегі ерт/	1 10.02
11	Шабуыл /кошедегі шабуыл/	1 24.02
12	Ұрлық/шатердегі ұрлық /	1 10.03
13	Алғашқы жәрдем /қанды қалай тоқтатады/	1 14.04
14	Алғашқы жәрдем /егер адам дем алмаса/	1 5.05
15	Алғашқы жәрдем /бет жаракаты/	1 19.05